Nimitz, Chester W. (1885–1966)

Forrás:
http://www.militarymuseum.org/Nimitz.html

Amerikai katona, tengernagy a második világháború idején, politikus.

Az amerikai haditengerészet talán valaha élt leghíresebb alakja, Chester W. Nimitz tengernagy 1885. február 24-én született a Texas államban található Fredericksburg városban. Német eredetű családja nem volt kifejezetten jómódú, így nem látszott nagy esélye arra a fényes karrierre, amit később befutott. Ráadásul hely hiány miatt nem vették fel a West Point-i katonai akadémiára. Jelentkezett a Haditengerészeti Akadémiára (United States Naval Academy, USNA), ahol sikeresen felvételizett, így 1901-ben 15 évesen elkezdhette tanulmányait az Annapolis-ban található akadémián. Több tantárgyban is igen jó eredményeket ért el (például matematikából is), ezen kívül a sportban is jeleskedett. 1905-ben, 20 éves korában végzett az akadémián, igen jó eredménnyel, hetedikként a 117 fős évfolyamból.

Első szolgálati helye a USS *Ohio* csatahajó volt, később pedig a *Baltimore* cirkálóra került át. Két évet töltött a tengeren, ez idő alatt eljutott a Távol-Keletre is. A következő években több hadihajón is szolgált, majd pedig 1909-ben az Első Tengeralattjáró flottához került, ezután 1914-ig több tengeralattjáró parancsnoka volt. Ez idő alatt alapos ismeretket szerzett a tengeralattjárókról és a hadviselésben való szerepükről.

1913-ban nősült meg, 4 gyereke közül Chester Nimitz Jr. apja nyomdokaiba lépve tengeralattjáró-parancsnok-ént szintén a haditengerészetnél szolgált, ahol ellentengernagyi tisztséget ért el.

Az első világháború kitörése előtt egy évvel, 1913 nyarán Németországba küldték, hogy tanulmányozza a dízelmotorok tervezését és gyártását, amit aztán az amerikaiak is hasznosíthatnának. Hazatérése után a megszerzett tapasztalatok alapján felügyelte a *Maumee* tanker dízelmotorainak megépítését. Miután az Egyesült Államok is belépett a háborúba, Nimitz először a *Maumee* fedélzetén szolgált, majd pedig az atlanti-óceáni tengeralattjáró-flotta vezérkari főnökévé nevezték ki. A háború végére elérte a parancsnoki rangot.

A két világháború között kezdetben ismét különböző hadihajók fedélzetén szolgált, mint például a *South Carolina* és a *Chicago*. Majd tovább képezte magát Naval War College-ban. 1926-ban azt a feladatot kapta, hogy szervezze meg a Berkeley Egyetemen a tartalékos tisztképzést. Az 1930-as évek során a tengeren és a szárazföldön is egyaránt szolgált, 1937-ben ellentengernaggyá léptetik elő, és már több hajóból álló egységek parancsnokságát is ellátja.

A Pearl Harbourt ért japán támadás után (1941. december 31én) kinevezték a csendes-óceáni amerikai haditengerészet parancsnokának (Commander in Chief, U.S. Pacific Fleet), admirálisi rangban, egyben az egyesített szövetséges légi, szárazföldi és tengeri erők parancsnokának. A japán előrenyomulás ellenére – igaz, csak korlátozott mértékben – támadólag lépett fel, utasítást adott a japánok által elfoglalt Marshall-szigetek és Gilbert-szigetek megtámadására. 1942 júniusában Nimitz főpa-

rancsnoksága alatt állították meg a japánok Midway-szigetek elleni támadását. A csata előtt az amerikai kódfejtők sikeres tevékenységének köszönhetően értesült a japán haditervről, és annak ellenére, hogy Jamamoto admirális erői számbeli fölényben voltak, az amerikaiak ki tudták egyenlíteni az erőviszonyokat. A négy kisebb egységben támadó japán erők a csatában súlyos vereséget szenvedtek, négy repülőgép-hordozójuk is megsemmisült. Az ezután következő amerikai ellentámadásban Nimitz vezetésével a Salamon-szigetekért folyó hadjáratban legyőzték a japán flottát. 1943–1944-ben folytatódott az amerikaiak előrenyomulása és a japánok térvesztése, amiben Nimitz jelentős szerepet játszott. A Fülöp-szigetek visszafoglalása során 1944-ben az ő főparancsnoksága alatt mértek az amerikaiak megsemmisítő csapást a japán haditengerészetre, amely elveszítette hadihajói jelentős részét és repülőgép hordozóit is. 1944. december 19-én érdemei elismeréseként megkapta az újonnan létrehozott ötcsillagos rangjelzésű flottatengernagyi rangot (Fleet Admiral). A „békaugrásként" elhíresült stratégia keretében részt vett a japánok által megszállt szigetek felszabadításában (Ivo Dzsima, Guam, stb.) A Nimitz által irányított flotta 1945 során is több alkalommal legyőzte a japánokat, és a Japántól mintegy 500 kilométerre fekvő Okinawa elfoglalása is jelentős eredmény volt Nimitz részéről. A *Missuri* hadihajón aláírásra került japán kapitulációs okmányokat az Egyesült Államok nevében ő is aláírta (1945. szeptember 2.).

A háború után az amerikai haditengerészet főparancsnoka volt. Szerepet kapott a német háborús bűnösök elleni nürnbergi perben, közelebbről a Dönitz elleni perben. A német admirálist a korlátlan tengeralattjáró-hadviseléssel vádolták, majd végül is ejtették azt a vádpontot, mert Nimitz azt nyilatkozta, hogy az ő parancsnoksága alatt álló tengeralattjárók is támadtak kereskedelmi és más civil hajókat.

A haditengerészettől, ami életének nagy részét tette ki, 1947-ben vonult nyugállományba.

De életében nem a tétlenség évei következtek. 1948 és 1956 között a California Egyetem professzora. Szakértői véleményekkel, a Nemzetbiztonsági Tanács számára készített előterjesztésekkel támogatta n kormányt Truman második elnöksége idején.

1966. február 20-án halt meg otthonában.

Jelentőségét, és a haditengerészetben betöltött szerepét jól mutatja, hogy a nevét viselik a Nimitz-osztályú repülőgép-hordozók, amelyek közül a legelsőnek megépült USS *Nimitz* is a tengernagy nevét viseli.

Photo # 80-G-K-13455 Rear Admiral Chester W. Nimitz, circa 1940-41

http://www.history.navy.mil/photos/pers-us/uspers-n/c-nimitz.htm

(Kis István)

Források

Potter, Elmer Belmont: Nimitz, Naval Institute Press, Annapolis, Maryland, 1976

John Simkin: Chester Nimitz http://www.spartacus.schoolnet.co.uk/2WWnimitz.htm

Mark J. Denger: Californians and the Military, Fleet Admiral Chester W. Nimitz, A Five Star Submariner http://www.militarymuseum.org/Nimitz.html